

Vastaus Sanna Nieminiityn valtuustoaloitteeseen 21.2.2024, omaishoidon tuen tarkastaminen

Aluehallitus 27.05.2024 § 123

9635/00.02.10/2023

Valmistelijat

Palvelualuepäällikkö Milla Ryyänen, puh. 040 656 7488, johtava sosiaalityöntekijä Kirsi Kaskinen puh. 040 359 6887 ja sosiaaliohjaaja Sanna Rautiainen p. 040 139 7820

Valtuutettu Sanna Nieminiitty on esittänyt yhdessä 15 valtuutetun kanssa, että Etelä-Savon hyvinvointialue tarkistaisi lasten omaishoidon tuen saamisen edellytyksiä autismin kirjon kuuluvien ja neuropsykiatrisesti oireilevien lasten osalta. Valtuutetut ovat esittäneet huolen siitä, että em. lapset ja heidän perheensä ovat omaishoidon tuen lakkaamisen vuoksi jääneet ilman tukea.

Lasten omaishoidon tuen kehittämisen pilotti käynnistettiin Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymässä (Essote) maaliskuussa 2022. Hanke siirtyi Etelä-Savon hyvinvointialueelle 1.1.2023. Pilotin tavoitteeksi asetettiin, että lasten omaishoidon tuen arviointi toteutetaan samassa yksikössä, missä arvioidaan lasten ja perheiden palvelujen tarve muutoinkin. Lisäksi tavoitteena oli, että perheellä on yksi omatyöntekijä, joka hahmottaa ja koordinoi lapsen ja perheen palvelukokonaisuuden. Pilotin aikana täsmennettiin myös omaishoidon tuen myöntämisen edellytyksiä. Pilotin aikana on saatu lainopillista tukea sosiaali- ja terveystalvelujen juridiikkaan erikoistuneelta juristilta. Sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Saara Tavi on hyväksynyt Etelä-Savon lasten omaishoidon tuen soveltamisohjeen 20.12.2023. Lisäksi lasten omaishoidon tuen kokonaisuus siirtyi lapsiperhepalvelujen palvelualueelle 1.1.2024 niiden lasten osalta, joilla ei ole palveluja ja asiakkuutta vammaispalveluissa. Lasten omaishoidon tuen osalta tavoitetila on, että palvelu toteutuu yhdenmukaisesti koko hyvinvointialueella.

Omaishoidon tuen arviointiprosessin aikana ei arvioida pelkästään omaishoidon tuen saamisen edellytyksiä, vaan selvitetään ja arvioidaan kokonaisvaltaisesti lapsen ja hänen perheensä tuen tarvetta. Soveltamisohjeen mukaan lasten omaishoidon tuki on tarkoitettu

pitkäaikaissairaille tai vaikeasti vammaisille lapsille, joiden hoidon ja huolenpidon vaatavuus ja sitovuus poikkeaa merkittävästi vastaavan ikäisen keskimääräisen ikätason mukaisesti kehittyvän lapsen tarvitsemasta hoidosta ja huolenpidosta. Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen palvelu.

Lasten omaishoidon tuen arviointiprosessin aikana huomioidaan aina lapsen vanhemmalle kuuluva päävastuu lapsensa hoivasta, huolenpidosta ja kasvatuksesta. Lasten omaishoidon tuki ei perustu lapsen diagnooseihin, vaan kokonaisvaltaiseen arvioon lapsen arjesta, toimintakyvystä sekä lapsen hoidon ja huolenpidon vaatavuudesta ja sitovuudesta. Arviointiprosessissa voi myös tarvittaessa hyödyntää lasten omaishoidon tuen työryhmän osaamista ennen päätöksentekoa.

Palvelutarpeen arvioinnin aikana yhdessä perheen kanssa pohditaan, mikä palvelu tarjoaisi lapselle ja perheelle parhaimman tuen. Joissakin tilanteissa on perustellumpaa järjestää lapselle ja perheelle omaishoidon tuen sijaan muuta palvelua esimerkiksi neuropsykiatrisesti oireileville lapsille terveydenhuollon järjestämisvastuulla olevaa toimintaterapiaa tai neuropsykiatrista-valmennusta. Toimintaterapia on kuntoutusmuoto, jonka tavoitteena on tukea ja edistää ihmisen toimintakykyä siten, että hänen osallistumisensa iänmukaisiin tai muuten hänelle tärkeisiin arjen toimintoihin mahdollistuu sairaudesta tai vammasta huolimatta. Neuropsykiatrinen valmennus on tukimuoto, jolla pyritään vahvistamaan arjen sujuvuutta tilanteissa, joissa neuropsykiatriset oireet ja toiminnanohjauksen vaikeudet aiheuttavat haittaa toimintakyvylle.

Lapsiperhepalvelujen tavoitteena on aina tarjota lapsille ja perheille heidän yksilöllisiin tuen tarpeisiin vastaavaa palvelua.

Toimivalta

Hallintosääntö 124.2 §, Hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee selvityksen tiedoksi. Vastaus valtuustoaloitteeseen viedään tiedoksi aluevaltuustolle, joka merkitsee aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto